

Obsah

O autorech	8
Úvod	10
<i>Doc. Ing. et Ing. Antonín Peltrám, CSc.</i>	
1. Češi a evropská integrace	15
<i>Prof. PhDr. Alexandr Ort, DrSc.</i>	
1.1 Počátky integrace	16
1.2 Šedesátá a sedmdesátá léta 20. století	18
1.3 Uvolňování mezinárodního napětí	21
1.4 Pád „železné opony“	25
1.5 Rozšírování Evropské unie	28
1.6 Češi, NATO a Evropská unie	31
1.7 Vstup České republiky do Evropské unie	33
Literatura	37
2. Lisabonská smlouva – další krok rozvoje integrace i téma velkých sporů	39
<i>Prof. Ing. Zdeněk Šrein, DrSc.</i>	
2.1 Základní koncepce Smlouvy a její problémy	40
2.1.1 Nejasná definice Evropské unie	40
2.1.2 Vymezení kompetencí mezi Evropskou unií a členskými státy	44
2.1.3 Listina základních práv Evropské unie	49
2.1.4 Národní zájmy a Smlouva	52
2.2 Institucionální uspořádání Evropské unie v Lisabonské smlouvě	54
2.2.1 Postavení národních parlamentů v rozhodovacích procesech Evropské unie	54
2.2.2 Rozhodovací procedury v Radě	56
2.2.3 Další zajímavé změny v institucích Evropské unie	67
Literatura	72

3.	Druhý a třetí pilíř Evropské unie	73
<i>Ing. Zbyněk Dubský, Ph.D.</i>		
3.1	Politicko-bezpečnostní aspekty evropského integračního procesu	74
3.1.1	Zahájení bezpečnostní spolupráce západní Evropy po druhé světové válce	74
3.1.2	Plán založení Evropského obranného společenství a Evropského politického společenství	76
3.2	Politická a bezpečnostní spolupráce zemí Evropského společenství	77
3.2.1	Evropská politická spolupráce v sedmdesátých letech	77
3.2.2	Snaha o zefektivnění Evropské politické spolupráce v osmdesátých letech	79
3.2.3	Zárodky spolupráce v oblasti vnitřní bezpečnosti v sedmdesátých a osmdesátých letech	81
3.2.4	Jednotný evropský akt a politická spolupráce	83
3.2.5	Myšlenka odstranění vnitřních hranic	84
3.2.6	Charakteristické rysy fungování Evropské politické spolupráce	86
3.3	Druhý a třetí pilíř v Maastrichtské smlouvě	87
3.3.1	Pilířová struktura jako pokus o vytváření politické unie	87
3.3.2	Povaha Společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle Maastrichtské smlouvy	90
3.3.3	Povaha třetího pilíře podle Maastrichtské smlouvy	93
3.3.4	Efektivita pilířové struktury v Maastrichtské smlouvě	95
3.4	Vývoj druhého a třetího pilíře v devadesátých letech	97
3.4.1	Pokrok v Amsterdamské a Niceské smlouvě	97
3.4.2	Evropská bezpečnostní a obranná politika Evropské unie	106
3.4.3	Předpokládaná reforma druhého a třetího pilíře v návrhu Lisabonské smlouvy	111
3.4.4	Stěžejní výzvy pro Evropskou unii	112
3.4.5	Hledání místa Evropské unie ve světě	115
	Literatura	118
4.	Sociální politika Evropské unie	119
<i>Ing. Květoslava Korínková, CSc.</i>		
4.1	Pojetí evropské integrace	120
4.2	Sociální politika	120
4.3	Smlouva o Evropské unii a sociální politika	122
4.4	Obnovená sociální agenda	123
	Literatura	125

5. Měníc se prostředí sociální politiky	127
<i>Doc. Ing. et Ing. Antonín Peltrám, CSc.</i>	
5.1 Obecné principy	128
5.2 Revize střednědobého finančního horizontu 2007–2013	129
5.3 Přetrvávající sociální problémy a Lisabonská strategie	130
5.4 Tempa růstu výroby	130
5.5 Změny ve struktuře výroby	133
5.6 Malé a středně velké podniky	133
5.7 Regionální rozvoj	138
5.8 Společnost znalostí	139
5.9 Zaměstnanost	141
Literatura	143